

Ilmenit z Kozohlod u Golčova Jeníkova

Ilmenite from Kozohlody near Golčův Jeníkov (Czech Republic)

PETR PAULIŠ¹⁾ A STANISLAV KOPECKÝ²⁾

¹⁾ Smíškova 564, 284 01 Kutná Hora

²⁾ Žižkov II/1294, 580 01 Havlíčkův Brod

PAULIŠ P., KOPECKÝ S. (2008): Ilmenit z Kozohlod u Golčova Jeníkova. - *Bull. mineral.-petrol. Odd. Nár. Muz. (Praha)* **16/2**, 245. ISSN: 1211-0329.

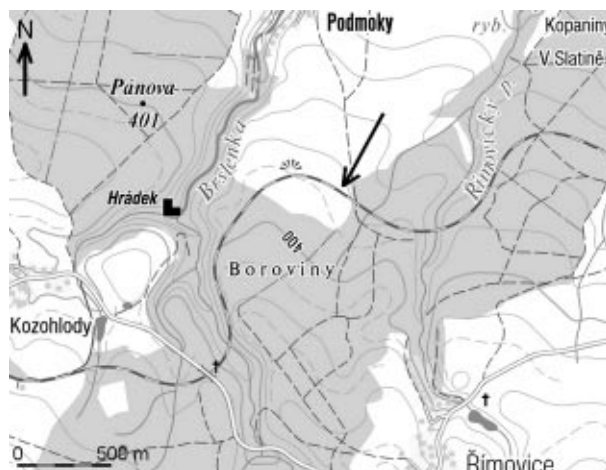
Abstract

An ilmenite forming a black and as much as 3 mm thick coat with metallic luster on rutile was newly discovered at the rutile-bearing locality at Kozohlody (4 km W of Golčův Jeníkov, Czech Republic).

Key words: *ilmenite, rutile, Kozohlody, Czech Republic*

Kozohlody (4 km z. od Golčova Jeníkova) patří k nejznámějším lokalitám rutilu ve středních Čechách. Volné rutily, často i několik centimetrů velké krystaly nebo jejich úlomky, se zde nacházejí na několika místech v okolí obce (Novák 1959). Jedním je pole, které se nachází asi 2 km sv. od Kozohlod u ohybu železniční tratě Víkaneč - Golčův Jeníkov, nedaleko strážního domku (obr. 1).

Na lokalitě se v současnosti nalézají zlomky jednoduchých krystalů a kolínkovitých srostlic rutilů do cca 5 cm. Naleziště je však výrazně méně vydatné než klasická lokalita v Golčově Jeníkově. V roce 2008 zde byl na jednom úlomku rutilu zjištěn černý, kovově lesklý minerál, který tvořil makroskopicky dobře rozlišitelný, až 3 mm silný lem. Na základě rtg. difrakční analýzy a mikroanalýzy (EDX) bylo zjištěno, že se jedná o ilmenit. EDX analýza (průměr ze tří bodových stanovení): 51.1 TiO₂; 44.2 FeO; 1.1 MnO; 0.5 MgO; 1.5 Al₂O₃ a 1.6 hm. % SiO₂ odpovídá teoretickému složení ilmenitu s nepatrným obsahem pyrofanitové (2.3 mol. %) a geikielitové (1.5 mol. %) složky, resp. heterogenních příměsí (Al₂O₃ a SiO₂). Vzhledově obdobné ilmenity byly zjištěny již dříve na klasickém nalezišti rutilu u Golčova Jeníkova (Kopecký, Pauliš 2008).

Obr. 1 Situace naleziště rutilu s ilmenitem u Kozohlod.

Literatura

Kopecký S., Pauliš P. (2008): Ilmenit z Golčova Jeníkova, 12 km jiv. od Čáslavi. - *Zpravodaj České geologické společnosti*, leden 2008, 6, 26.

Novák J. (1959): Výskyt rutilu západně od Golčova Jeníkova. - *Věst. Ústř. Úst. geol.* **34**, 6, 409-415.